

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: nedeľa, 29. septembra 2019 12:03
Komu: oszp.ds@minv.sk
Kópia: bioproduktkd@bioproduktkd.sk
Predmet: OU-DS-OSZP-2019/016142-19 (EIA: Výroba a plnenie PET fliaš sódomou vodou)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Dunajská Streda zo zisťovacieho konania č. OU-DS-OSZP-2019/016142-19

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Dunajská Streda zo zisťovacieho konania č. OU-DS-OSZP-2019/016142-19 zo dňa 23.09.2019 sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

- a) Nezabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia v zmysle cieľov podľa §2 zákona EIA tým, že nesprávne aplikoval §29 ods.3 a ods.13 zákona EIA č.24/2006 Z.z.**

Podľa §2 zákona EIA č.24/2006 Z.z. je „účelom zákona najmä:

- a) *určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,*⁴⁾

Podľa §29 ods.13 zákona EIA: „... Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmiernujú vplyv na životné prostredie.“ a súčasne podľa §29 ods.3 zákona EIA: „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“

Podľa §20a ods.a zákona EIA: „rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní a záverečné stanovisko okrem všeobecných náležitostí rozhodnutia^{22b)} obsahuje odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 13“.

ZDS má za to, že agregovanou aplikáciou citovaných ustanovení zákona podľa §29 ods.13 zákona EIA sa v rozhodnutí musia uviesť aj podmienky, ktoré eliminujú negatívne vplyvy pričom podľa §29 ods.3 zákona EIA sa pri tom zohľadňujú aj vyjadrenia verejnosti. Podľa §2 zákona EIA má úrad pri vyhodnocovaní pripomienok zisťovať a vyhodnocovať, či eliminujú negatívne vplyvy resp. či zabezpečujú vysokú úroveň ochrany životného prostredia a či sa nenavrhujú efektívnejšia alternatíva. Preto podmienka na návrh ZDS sa nemusí v rozhodnutí uviesť len v tom prípade, ak sa preukáže, že neeliminuje negatívne vplyvy resp. je v tomto smere neefektívna alebo je iná porovnateľná alternatíva, ktorá ako podmienka uložená nebola.

Združenie domových samospráv v predmetnom zisťovacom konaní uplatnilo návrh podmienok rozhodnutia o ďalšom neposudzovaní s cieľom zabezpečiť vysokú a účinnú včasnú ochranu životného prostredia založenú na zistení priamych a nepriamych vplyvov a na základe porovnania alternatív. Napriek uvedenému nie sú v rozhodnutí zo zisťovacieho konania tieto podmienky uvedené a ani im obdobné; v odôvodnení rozhodnutia sa však neuvádza, že by ich uvedenie nezabezpečilo vysokú úroveň ochrany životného prostredia ani že by boli uložené podmienky, ktoré by zabezpečili porovnateľnú úroveň ochrany životného prostredia alternatívne, čím boli porušené ustanovenia §2 a §29 ods.13 zákona EIA o zabezpečení vysokej úrovne ochrany životného prostredia.

- b) Porušenie práva verejnosti (nielen nášho združenia) na informácie o životnom prostredí v rozpore s §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. tým, že neboli sprístupnené verejnosti predpísaným spôsobom.**

Podľa článku 45 Ústavy SR „Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.“

Podľa §3 ods.6 Správneho poriadku „Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na

svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti.“ Niet pochyb, že obsah zisťovacieho konania sa týka životného prostredia, o ktorom sa predpokladá, že je predmetom záujmu verejnosti; preto všetky relevantné informácie majú byť sprístupňované už podľa citovaného všeobecného právneho predpisu.

Podľa čl 4 ods.1 písm.b bod ii. zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) „Každá Strana zabezpečí, že orgány verejnej moci v rozsahu tohto článku a v rámci vnútroštátnych právnych predpisov sprístupnia verejnosti na základe žiadosti informácie o životnom prostredí; ak sa tak požaduje a vyplýva to z ustanovenia písmena b), aj kópie aktuálnej dokumentácie obsahujúcej alebo pozostávajúcej z týchto informácií: bez toho, aby musel byť preukázaný záujem; v požadovanej forme s výnimkou, ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme.“ Aarhuský dohovor bol zverejnený v zbierke zákonov ústavou predpísaným spôsobom a preto má silu zákona, ktorý je nadradený ostatným „obyčajným“ vnútroštátnym zákonom vrátane zákona EIA č.24/2006 Z.z.; resp. zákon EIA je potrebné vykladať a aplikovať v súlade s Aarhuským dohovorom.

Podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.“. Podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA aj stanoviská dotknutých orgánov, dotknutých obcí, verejnosti a doplňujúca informácia, keďže podľa §29 ods.3 zákona EIA ich musí úrad pri rozhodovaní zohľadňovať. Zverejnenie informácií predpísaným spôsobom nebolo zabezpečené, čím sa v konečnom dôsledku uprelo verejnosti právo na informácie o životnom prostredí, o tomto zámere a teda sa aj obmedzila možnosť zúčastniť sa na konaní a to možnosťou podať kvalifikované vyjadrenie.

Úrad ani na našu žiadosť a upozornenie predpísané náležitosti nezverejnil ale právo na vyjadrenie k podkladom rozhodnutia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku podmienil nahliadnutím do spisu podľa §23 ods.1 Správneho poriadku. Takýto postup je podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR nezákonný (napr. sp.zn. 10Sžp/2/2013) nezákonný, právo kvalifikovaného vyjadrenia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku nemožno spájať s právom na nahliadnutie do spisu podľa §23 Správneho poriadku ale úrad vždy musí preukázateľne účastníka s podkladmi oboznámiť. Úrad v zmysle uvedeného nekonal.

Tento argument neobstoí aj preto, že niektoré subjekty verejnosti nemusia mať záujem na vstup do procesu EIA len na základe oznámenia zámeru ale až na základe získania ďalších informácií; zverejňovanie je preto povinnosťou nielen voči účastníkom konania ale voči verejnosti všeobecne a to aj takej, ktorá ešte účastníkom nie je a teda nebola oboznámená listom s možnosťou nahliadnuť do spisu..

Úrad tak koná v zjavnom rozpore s povinnosťou zabezpečenia informovanosti verejnosti nielen v rozpore s vnútroštátnym právom, v rozpore s predpísaným procesným postupom, v rozpore s ustálenou judikatúrou NS SR ale aj v rozpore so smernicami EIA (2014/52/EÚ, 2011/92/EÚ), ktoré sú záväzné čo do cieľov. Ministerstvo aplikovalo zákon EIA spôsobom, že nezabezpečilo splnenie požiadavok uvedených smerníc; teda v rozpore s eurokonformným výkladom zákona a teda v rozpore s čl.152 ods.4 Ústavy SR v kombinácii s porušením čl.2 ods.2 a čl.7 ods.4 Ústavy SR.

- c) Porušenie práva odvolateľa efektívne hájiť a presadzovať svoje záujmy podľa §3 ods.2 Správneho poriadku v kombinácii s čl.6 ods.4 zákona č. 43/2006 Z.z. tým, že ministerstvo v rozpore s §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z. neumožnilo odvolateľovi zúčastniť sa konzultácie, hoci o to výslovne žiadal.**

Podľa §63 ods.1 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povolučím orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov.“

Podľa Komentára k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, Wolters-Kluwer, Bratislava 2016: „Konzultácie sú dôležitým prvkom procesu posudzovania vplyvov a upravujú ich aj smernice EIA a SEA. Na základe ustanovená smerníc bol do zákona o EIA vnesený samostatný paragraf, upravujúci priebeh konzultácií medzi príslušným orgánom a orgánmi, ktoré sa zúčastňujú na konaní, dotknutými obcami a dotknutou verejnosťou. Zmyslom konzultácií je podrobnejšie oboznámenie sa subjektov zúčastnených na procesoch EIA s informáciami týkajúcimi sa posudzovaného predmetu činnosti a jeho možných vplyvov na ŽP. Je to priestor na získanie vysvetľujúcich faktorov, doplnkových údajov ako aj priestor na vzájomné spoznanie a výmenu stanovísk. V bezprostrednom kontakte dochádza k spresneniu si doterajšieho stavu poznania o posudzovanej navrhovanej činnosti alebo strategickom dokumente. Dôležité je aby zo strany príslušného orgánu iniciatívne vytvorený priestor na vyjadrenie sa dotknutých orgánov, dotknutých obcí, povoľujúco orgánu, rezortného orgánu a dotknutej verejnosti k všetkým informáciám, ktoré poskytol navrhovateľ alebo obstarávateľ. Konzultácie sa dejú počas celého priebehu posudzovania vplyvov. Zabezpečenie miesta a formy uskutočnenia vzájomných stretnutí – konzultácií je zodpovednosťou príslušného orgánu, ktorý jednotlivým osobám a orgánom zúčastneným na konaní je povinný informácie o mieste, čase a spôsobe vykonania konzultácií oznámiť s dostatočným časovým predstihom.“

Postup úradu zmaril právo nášho združenia na konzultáciu, hoci na ňu máme zo zákona právo v ktoromkoľvek okamihu procesu EIA a tým postupoval v rozpore s §3 ods.2 Správneho poriadku v súbehu s porušením §63 zákona EIA.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zmenil podľa §57 ods.1 resp. §59 ods.2 Správneho poriadku doplnením podmienok navrhovaných odvolateľom; zároveň žiadame dodatočne zverejniť podklady rozhodnutia na webe a v rámci odvolacieho konania zvolať konzultáciu. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

Informácia pre navrhovateľa: Podľa §48 Správneho poriadku „Ak to pripúšťa povaha veci, môžu účastníci konania medzi sebou so schválením správneho orgánu uzavrieť zmier. Správny orgán zmier neschváli, ak odporuje právnym predpisom alebo všeobecnému záujmu.“ Navrhovateľovi ponúkame možnosť vyriešiť odvolanie dohodou o zmieri obsahujúcou environmentálne opatrenia, ktoré sa zaviazá vykonať vo svojej činnosti; ak sa navrhovateľ rozhodne túto možnosť využiť je potrebné si dohodnúť termín stretnutia tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>.

Toto vyjadrenie a spôsob akým sa s ním úrad vysporiadal žiadame uviesť v rozhodnutí.

Žiadame byť oboznámený s podkladmi odvolacieho konania pre účely vyjadrenia sa podľa §33 ods.2 a §56 Správneho poriadku v samotnom konaní o odvolaní. Zároveň žiadame, aby v rozhodnutí o odvolaní boli všetky naše námietky v odvolaní citované podľa §47 ods.3 posledná veta Správneho poriadku a odvolací orgán uviedlo, ako sa s nimi vysporiadal a ako ich v rozhodnutí zohľadnil. S podkladmi odvolacieho orgánu žiadame byť oboznámení podľa §23 ods.1 pred samotným vydaním druhostupňového rozhodnutia a umožniť odvolateľovi sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadriť.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame v zmysle §25a Správneho poriadku a §17 ods.1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme poštou nedoručovať.

Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

S pozdravom,